

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Anna Ostrowska
Przedmiot:	Historia sztuki
Temat zajęć:	Obrazy pełne bałaganu – alegoryczna wymowa dzieł Jana Steena
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Omówienie przykładów alegorycznej wymowy malarstwa na podstawie twórczości holenderskiego malarza Jana Steena.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	<p>II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych:</p> <p>c) w malarstwie i grafice: kompozycji, koloru, sposobów ukazania iluzji przestrzeni, kształtowania formy przez światło, w dziełach figuratywnych stopnia oddania rzeczywistości lub jej deformacji;</p> <p>18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.</p> <p>2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł;</p> <p>3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady;</p> <p>5. wymienia podstawowe gatunki w dziełach sztuk plastycznych, m.in. portret (w tym autoportret, portret psychologiczny i oficjalny), pejzaż (w tym: weduta, marina, pejzaż ze sztafażem), sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna (w tym batalistyczna), martwa natura, akt;</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>1. wymienia najistotniejszych twórców dla danego stylu lub kierunku w sztuce;</p>

	<p>2. zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI wieku;</p> <p>4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;</p> <p>6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje.</p>
<p>Cele (szczegółowe) operacyjne:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia tematykę dzieł oraz charakteryzuje użyte przez artystę środki warsztatowe; • zna twórczość Jana Steena; • rozpoznaje i potrafi nazwać alegorie oraz symbole zawarte w obrazach Jana Steena, dokonuje ich opisu i analizy; • rozumie wpływ położenia geograficznego na rozwój sztuki holenderskiej; • potrafi przyporządkować dzieła do poszczególnych tematów malarskich popularnych w XVII wieku w Holandii.
<p>Metody/techniki kształcenia:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja - opis - dyskusja - ćwiczenia - obserwacja
<p>Formy organizacji pracy:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praca zespołowa - praca w grupie - praca indywidualna
<p>PRZEBIEG LEKCJI</p>	
<p>Faza wprowadzająca:</p>	

Omówienie cech malarstwa XVII wieku w Holandii (Złotego Wieku Holandii) i wpływających na nie czynników. Przypomnienie terminów alegorii i symbolu. Propozycje zdefiniowania pojęć przez uczniów podczas pogadanki. Wypisanie na tablicy ich różnic oraz podobieństw.

Faza realizacyjna:

Wprowadzenie pojęcia scen dydaktyczno-moralizatorskich i ich cech.

Zapoznanie się z przykładami obrazów Jana Steena i zrozumienie użytego wobec nich określenia „bałaganu”.

Uczniowie podzieleni na 2 grupy tworzą mapę myśli na temat elementów alegorycznych na obrazach Jana Steena, wskazując ich cechy oraz znaczenia.

Uczniowie rozwiązują zadania od 1 do 7.

Uczniowie rozwiązują polecenie 1.

Faza podsumowująca:

Uczniowie podzieleni w pary przygotowują krzyżówkę dotyczącą malarstwa XVII wieku w Holandii, w której hasłem będzie Jan Steen.

Praca domowa:

Scharakteryzuj dowolny przykład obrazu o tematyce rodzajowej jednego z polskich artystów (z dowolnego okresu). Wskaż elementy alegoryczne i opisz, dlaczego się pojawiają – praca pisemna.